

ใบความรู้ เรื่อง สวนสวยรอบบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การจัดตกแต่งบ้าน และสวนอย่างสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สวนสวยรอบบ้าน
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประเภทของสวน

การจัดสวนรอบบ้านมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับพื้นที่ รูปแบบบ้าน และวัตถุประสงค์ในการใช้สวน

๑. สวนหน้าบ้าน (Front Yard Garden)

- >>> สร้างความสวยงามต้อนรับผู้มาเยือน
- >>> ใช้ต้นไม้พุ่มเตี้ย ต้นไม้ดอกสีสดใส เช่น ดอกดาวเรือง ดาวกระจาย หรือไม้พุ่มประดับ

ตัวอย่าง สวนหน้าบ้านที่มีทางเดินหิน ต้นไม้เรียงข้างทาง และมุมปลูกไม้ดอก

๒. สวนหลังบ้าน (Backyard Garden)

- >>> เป็นพื้นที่พักผ่อนสำหรับครอบครัว
- >>> ใช้ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก หรือไม้ประดับที่ให้ร่มเงา เช่น ต้นมะม่วง ต้นชมพู
- >>> สามารถจัดมุมพักผ่อน เช่น ม้านั่ง โต๊ะกาแฟ หรือตั้งแปลงผักสวนครัว

๓. สวนข้างบ้านหรือสวนเล็ก (Side Garden / Pocket Garden)

- >>> ใช้พื้นที่แคบ ๆ ให้เกิดประโยชน์
- >>> ปลูกไม้ดอกไม้ประดับที่ดูแลง่าย เช่น กระบองเพชร พืชต่าง

๔. สวนแนวตั้ง (Vertical Garden)

- >>> เหมาะกับพื้นที่จำกัด เช่น ระเบียงหรือผนัง
- >>> ใช้กระถางแขวน หรือระบบปลูกผนัง เช่น ผนังไม้ไผ่หรือตาข่ายปลูกพืชเล็ก

ประเภทของสวน (หรืออาจแบ่งเป็น)

๑. สวนหิน (Rock Garden)

>>> ใช้หินเป็นองค์ประกอบหลัก ผสมไม้พุ่มขนาดเล็ก และมอส

>>> เหมาะกับพื้นที่ขนาดเล็ก ดูแลง่าย และสร้างบรรยากาศธรรมชาติ

๒. สวนหย่อม (Flower / Ornamental Garden)

>>> ใช้ไม้ดอก ไม้พุ่ม และสนามหญ้าเป็นองค์ประกอบ

>>> เน้นความสวยงาม และสีสัน เหมาะสำหรับหน้าบ้าน หรือสวนพักผ่อน

๓. สวนแนวตั้ง (Vertical Garden)

>>> ปลุกพืชบนผนัง ระเบียง หรือกระถางแขวน

>>> เหมาะกับพื้นที่จำกัด เช่น บ้านทาวน์โฮม หรือระเบียงคอนโด

๔. สวนขนาดเล็ก / Pocket Garden

>>> ใช้พื้นที่แคบ ๆ ให้เกิดประโยชน์

>>> สามารถใช้ไม้กระถาง หรือไม้ดอกประดับขนาดเล็ก

๕. สวนถาด/สวนขวด (Mini Garden / Terrarium)

>>> สวนขนาดเล็กในภาชนะ เช่น ขวดแก้วหรือถาด

>>> ทำง่าย เหมาะสำหรับฝึกนักเรียน และตกแต่งมุมเล็ก

พันธุ์ไม้ที่นิยม และการเลือกให้เหมาะกับพื้นที่

๑. ไม้ดอก

▶ ดอกสวย สีสด เช่น ดาวเรือง เบญจมาศ กล้วยไม้

▶ เลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับแสงแดด เช่น ดอกไม้ทนแดดสำหรับสวนหน้าบ้าน

๒. ไม้ประดับ/ไม้พุ่ม

- ▶ ใช้สร้างรั้ว หรือแยกกมม เช่น หนามผู้หมาเมีย พิไลเดนดรอน
- ▶ เลือกขนาด และความสูงให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓. ไม้ยืนต้น/ไม้ผลเล็ก

- ▶ ให้ร่มเงา และผลผลิต เช่น มะม่วง ชมพู มะละกอ
- ▶ เลือกพันธุ์ที่โตไม่เร็วเกินไป หรือดูแลง่าย

๔. ไม้ในร่ม/ไม้กระถาง

- ▶ เช่น พลูด่าง เดหลี เฟิร์น
- ▶ เหมาะสำหรับสวนข้างบ้าน หรือสวนแนวตั้ง

ตัวอย่าง หากบ้านมีพื้นที่เล็ก การใช้ไม้กระถาง และสวนแนวตั้งจะช่วยให้บ้านมีสีเขียวโดยไม่เปลืองพื้นที่

ขั้นตอนการจัดสวนถาด/สวนขวด (Mini Garden)

สวนถาด และสวนขวดเป็นรูปแบบสวนขนาดเล็กที่นักเรียนสามารถทำได้ง่าย และสวยงาม

๑. เตรียมวัสดุ

- ✓ ภาชนะ เช่น ขวดแก้ว ขวดโหล ถาดพลาสติก
- ✓ ดินปลูกพืชสวนถาด ดินร่วนผสมปุ๋ย
- ✓ กรวดเล็ก ทราย หรือถ่านเล็ก ๆ สำหรับระบายน้ำ

๒. จัดชั้นวัสดุพื้นฐาน

- ✓ วางกรวดเล็ก ๆ หรือถ่านเพื่อระบายน้ำ
- ✓ ใส่ดินปลูกพืชประมาณ ๒-๓ ซม. สำหรับสวนขวดเล็ก

๓. ปลุกพืช

- ✓ เลือกไม้พุ่มเล็ก ไม้ดอกขนาดเล็ก หรือมอส
- ✓ จัดเรียงตามความสวยงาม และเว้นระยะพอให้พืชเจริญเติบโต

๔. ตกแต่งเสริม

- ✓ ใส่หินเล็ก ๆ ของประดับ หรือมินิฟิกเกอร์
- ✓ ทำเส้นทางหินเล็ก ๆ หรือมุมบ้านเล็ก ๆ ภายในสวน

๕. ดูแลรักษา

- ✓ รดน้ำพอชุ่มแต่ไม่แฉะ
- ✓ เลือกวางในที่แสงสว่างพอเหมาะ
- ✓ ตัดแต่งพืชเมื่อโตเกินไป

ตัวอย่าง การจัดสวนขวดใส่กระถางแก้วใส่มอส หินเล็ก ๆ และฟิกเกอร์ต้นไม้เล็ก ๆ ทำให้เกิดมุมมองเหมือนสวนจริงในขวดเดียว

การจัดสวนรอบบ้าน ช่วยเพิ่มความสวยงาม ความร่มรื่น และสร้างบรรยากาศผ่อนคลาย การเลือกประเภทสวน พันธุ์ไม้ และการตกแต่ง ต้องเหมาะกับพื้นที่ และวัตถุประสงค์ ส่วนสวนเถา/สวนขวดเป็นทางเลือกที่ทันสมัย ทำง่าย เหมาะสำหรับนักเรียนในการฝึกฝน และสร้างสรรค์

